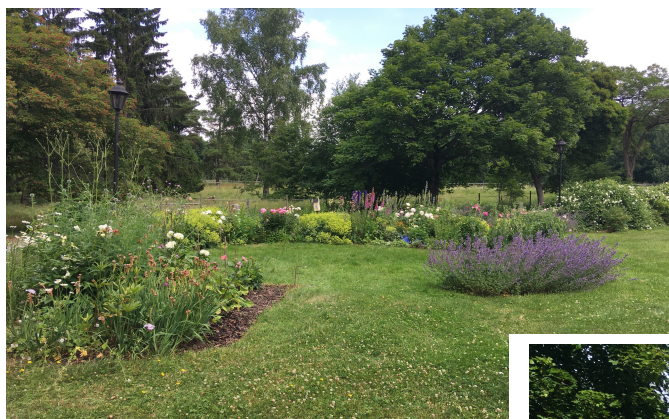

Juli 2022

6 juli Färskpotatis, rabatter och sena kvällar

Det är alltid trevligt med litet tidig färskpotatis. Jag brukar ha ett par hinkar som får börja säsongen i växthuset och sedan flytta ut när värmen kommer. Två sättpotatisar får plats i en 20-litershink. I år blev potatisen superfin och så tunnskalig att man absolut inte behöver skala den.

Nu blommar pionerna. Jag har ett fyrtiotal pioner i en särskild rabatt, "Pionrännan", tillsammans med gammeldags perenner som några rosor, jättedagdkåpa, kantnepeta, riddarsporre, aklejer, stjärnflocka, blå bolltistel, stormhatt och liljor. Inget tjafs, bara stabila sorter som gillar sol och lerjord, och som fyller ytan så ogräset inte

Det har till och med smugit sig in några knölklockor och såpnejlikor som jag försöker hålla efter så de inte tar över världen, men som är fina trots att de betraktas som litet invasiva. Jag drar helt sonika upp såpnejlikorna när dom har blommat. En himmelsspira och några dahlior kompletterar det hela.

Senare på säsongen kommer solhattar och alpmartorn. Det finns något som blommar så gott som hela säsongen, vilket är trevligt då rabatten är belägen så att man ser den många gånger varje dag.

Den omger en rund liten gräsmatta där vi brukar ha ett par solstolar, och begränsas på utsidan av infart och parkering. Jag har rensat ogräs för att pionerna ska komma till sin rätt. Tyvärr är det väldigt varmt just nu, uppåt 30 grader vissa dagar, och de står i full sol, så dom kommer att blomma. Litet halvskugga hade inte skadat.

Rådjuren brukar låta bli de flesta växterna i denna rabatt, förutom rosknopparna. Dom verkar helt omätliga när det gäller rosenknoppar. Längs infarten finns en rabatt med dubbla rader av gammeldags buskrosor, totalt 54 buskar. Rådjuren äter upp alla knoppar som dom når, så upp till ca 1 meters höjd finns inte en enda blomma, och över den höjden är det fullt av blommor. Jag grunnar på hur man bäst ska kunna stänga rådjuren ute från tomten... En kombination av viltstängsel, elstängsel och kastanjestaket tror jag är modellen... fast det kräver en hel del jobb...

Det finns mycket att göra i trädgården och när jag väl kommit igång har jag svårt att sluta. Klockan kan bli både tio och halv elva innan jag går in, och till slut brukar min man ringa till mig och fråga om jag verkligen får vara ute så sent. Då svarar jag att jag är ju myndig, men pallrar mig in och tänker att det är ju en dag imorgon också☺

17 juli Kycklingar

För ungefär 12 år sedan skaffade vi höns. Det är en gammal lantras som kallas gotlandshöns och för att bevara rasen är vi anslutna till genbank. Man vill bevara lanthönsens egenskaper och det innebär att hönorna själva ska ruva fram sina kycklingar. Men vi har haft otur det senaste året. Vi hade tre unga hönor, men två av dem har blivit sjuka och dött eller avlivats. Dessutom förlorade vi tre hönor oväntat under förra sommarens värmebölja. Det innebär att vi nu har en ung höna och fyra som är så gamla att dom inte lägger så många ägg. Den unga hönan ruvade, men det kläcktes inte en enda kyckling. Eftersom hon redan legat och ruvat i drygt tre veckor ville vi inte att hon skulle ruva en omgång till. Vi fick dispens från Lanthönsklubbens genbanksansvarige att kläcka i maskin. Men det blev inte en enda kyckling då heller! Förmodligen är vår tupp Harald inte tillräckligt flitig att para hönsen. Han är en velourkille, vilket hönsen gillar, och även grannarna eftersom han inte gal så mycket. Ganska ofta kryper han in i ett rede och sover där över natten. Så har ingen annan av våra tuppar gjort.

Nåväl, vi fick även dispens att köpa befruktade ägg från en annan besättning som var ansluten till genbank. Vi åkte till Skultuna dagen före midsommar och köpte 16 ägg, och la dom i maskinen. Maskinen håller en stabil temperatur på 37,5 grader och även en lämplig och stabil luftfuktighet. Dessutom vänder den äggen med jämna mellanrum.

Den 13:e juli började äggen kläckas, och under eftermiddagen och natten kläcktes 18 kycklingar. Alla äggen såg ut att vara befruktade, men transporten kan ha påverkat kläckningen negativt. Och sen är nog faktiskt en höna bättre än en maskin. Nu försöker vi vara kycklingmamma så gott vi kan.

□

25 juli

Ännu mer blommor, odlade och vilda

När rosorna är utblommade passar det perfekt att ha en klematis i beredskap, som slingrar sig upp i busken och ger en ny blomning. Jag gillar klematis, och har sju olika sorter, och skulle vilja ha ännu fler.

Jag hade tänkt ta bort locket på denna gamla bensintunna och ha vatten i den inne i grönsakslandet. Men sen tänkte jag att den passar bättre utanför Björneborg, Björnes verkstadsområde. Och sen hade jag ett gäng röda pelargonior kvar sedan förra året. Jag gillar egentligen inte knallröda blommor, men hade inte hjärta att kasta dom i höstas. Och det var ju bra.

Det finns en hel del vilda blommor, ja till och med besvärliga ogräs, som man kan njuta av också. Jag hittade en fantastisk tistel i fårhagen. Enligt min flora verkar det vara en vägtistel, en "starkt taggig" tistel. Vild och vacker. Jag ska lägga ut blommorna i hagen igen och hoppas att dom fröar av sig så att det blir fler nästa år.

Zinnior är lättodlade från frö. Dom växer bland grönsakerna i kökslandet, och dom gör sig bra tillsammans med jättedagdkåpa, gulmåra, mjölkdistel och kirskaalsblommor. På sommaren kan man verkligen frossa i snittblommor. På vintern blir det betydligt mer sparsamt.

På våren planterar jag penséer i urnorna vid entrén. Dom klarar några minusgrader, och trots att man köper små plantor i april växer dom sig snabbt så stora att dom fyller ut hela urnorna.

Men vid midsommar har penséerna haft sin högsäsong och då brukar jag byta ut dom mot något annat.

De sista åren har jag kombinerat vita pelargoner med mörklila petunior, som doftar härligt. I den stora urnan fyller jag ut med andra växter också. I år köpte jag en salvia som jag hoppas klarar sig över vintern. Pelargoniorna har jag sparat sedan förra året och skött om inomhus under vintern. Jag har grävt ner dom i urnorna i sina plastkrukor. Då kan jag lätt ta upp dom i höst och sköta dom inomhus ett år till. I den stora urnan finns även limefärgade penningblad som hänger över kanten. Dom är perenna, men den hårda vintern som var har nästan tagit död på dom. Fast jag tror dom kommer att ta sig. Det är bra att ha en stomme av perenner, så behöver man inte köpa allt nytt varje år.

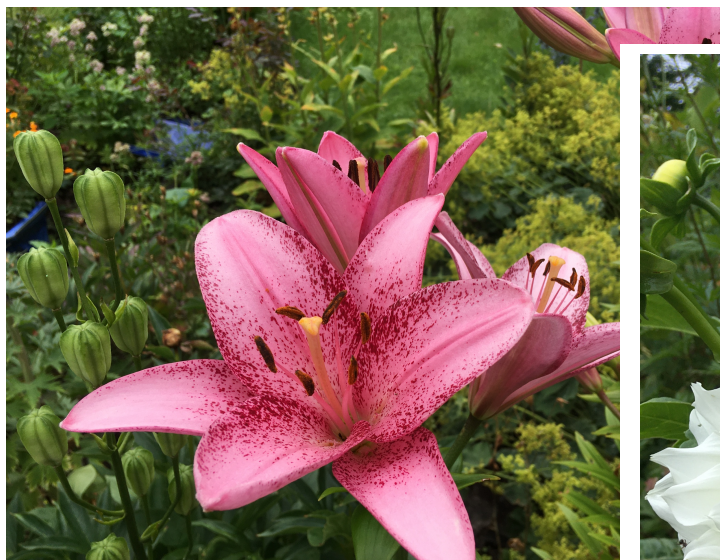
I den stora urnan finns tre pelargonior med totalt tre blommor. I de små urnorna finns bara en pelargon i varje, men de har fjorton blommor respektive arton blommor.

Pionerna har blommat ut för flera veckor sedan men nu blommar andra perenner som dahlior, liljor, solhattar och alpmartorn. Den vita dahlia har enormt stora blommor, nästan 20 cm i diameter. Alpmartornsplantorna är frösådda för 3-4 år sedan och de har vuxit sig större och större för varje år. Tidigare har stjälkarna inte varit så stadiga och de har haft en tendens att välta omkull. Men i år är dom kraftiga och fulla av blommor. Jag tänker till och med klippa av några stjälkar och torka som eterneller. Jag ska torka några blå bolltistlar också. Jag tror de kommer att passa bra ihop till en vinterbukett.

I grönsakslandet växer ettåriga blommor som jag kan ta in till buketter. Nu blommar två sorters sommarmalva och mörkrosa zinnior. Dessutom finns ett överflöd av ringblommor. Jag har plockat kronblad som jag först ska torka och sedan göra ringblomsolja av till bivaxsalva. Jag lägger dem i ekologisk rapsolja och låter dem stå på fönsterbrädan i några veckor och dra. Jag har plockat och ätit dom sista jordgubbarna för denna säsong. Det har inte blivit så stor skörd som jag önskat. Dels var vintern hård mot plantorna, sen har rådjuren betat av plantorna som växer i den gamla roddbåten, och dessutom har jag vattnat för dåligt på de plantor som växer intill hasselhäcken. Förra året växte matlök där och skörden blev sämre än väntat. I år har det växt vitlök och jordgubbar där, och skörden har blivit sämre i år också.

Äntligen har polletten trillat ner – vattna mer nästa år!!!! Klematisen ger rosenbuskarna ett andra flor och pryder viltstängslet kring grönsakslandet.

Ringblommor lär vara särskilt bra som mjukgörande och läkande medel mot eksem och hudbesvär. Dom doftar speciellt och är bra för humöret, bara genom att finnas till.

I mitt grönsaksland frösår dom sig litet överallt, och jag låter dom få växa där dom själva vill. Men för säkerhets skull samlar jag in frön från de färgkombinationer som jag tycker är vackrast, orange, klargula, ljusgula, antingen med öga i samma färg, eller mörkare.

Vägtisteln har skickat ut ett helt moln av frön som vart och ett ser ut som en liten stjärna. Tänk att en vanlig vild tistel kan vara så vacker!

